

Európai Gazdasági és Szociális Bizottság vélemény – Tárgy: „A Bizottság közleménye a Tanácsnak, az Európai Parlamentnek, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak, a Régiók Bizottságának és az Európai Központi Banknak – Harmadik jelentés az euróövezet jövőbeli bővítésének gyakorlati előkészületeiről”

COM(2006) 322 final

(2006/C 324/22)

2006. július 13-án az Európai Bizottság úgy határozott, hogy az Európai Közösséget létrehozó szerződés 262. cikke alapján kikéri az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményét a fenti tárgyban.

2006. július 4-én az EGSZB Elnöksége megbízta a „Gazdasági és Monetáris Unió, gazdasági és társadalmi kohézió” szekciót a bizottság munka előkészítésével.

A munka sürgősségére való tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2006. október 26-án tartott 430. plenáris ülésén főelőadót jelölt ki Metka Rokсандić személyében, és 102 szavazattal 1 ellenében, 4 tartózkodás mellett elfogadta az alábbi véleményt.

1. Összefoglalás

1.1 Az EGSZB úgy véli, hogy az Európai Bizottság közleménye pontosan és teljes körűen ismerteti az euró szlovéniai bevezetése előkészítésének jelenlegi folyamatát, valamint az előrehaladást, amelyet az a többi tíz tagállam tett, amelynek be kellene vezetnie az eurót, amint teljesíti az előírt feltételeket. Az EGSZB ezért támogatja az Európai Bizottság közleményét.

1.2 Az EGSZB azt ajánlja, hogy az Európai Bizottság alaposan gondolja át a kérdést, és a jövőben – ahol lehetséges – vegye figyelembe az EGSZB ajánlásait jelentései és ajánlásai megfogalmazásakor.

2. Az Európai Bizottság közleménye

2.1 Az Európai Bizottság dokumentuma a rendes éves jelentés arról az előrehaladásról, amelyet az a tizenegy tagállam⁽¹⁾ tett, amelynek be kellene vezetnie az eurót, és az euróövezet tagjává kellene válnia, amint teljesíti az előírt feltételeket. Ez már a harmadik ilyen jellegű dokumentum 2004 óta. A jelentés a szokásos novemberi határidőnél előbb született az euróövezet előrehozott bővítése miatt, amelyre Szlovénia 2007. január 1-jei belépésével kerül sor⁽²⁾. A jelentés részletesen leírja a Szlovéniában jelenleg folyó előkészületeket, és a többi tíz tagállamban nemzeti szinten folyó gyakorlati előkészületekről is beszámol.

2.2 Tekintettel az euróövezet bővítésének folyamatára, amely a tagállamok politikai és gazdasági felelőssége, az Európai Bizottság hangsúlyozza a gondos, előretekintő tervezés és a mélyreható, átfogó felkészülés jelentőségét, amelyben mind az állami és a magánszektornak, mind a nagyközönségnek részt kell vennie. Következtetéseiben a jelentés a Szlovéniában megteendő további lépéseket sorolja fel. Azt is hangsúlyozza, hogy fel kell gyorsítani a többi tagállamban folyó előkészü-

teket, és konszolidálni kell az euró bevezetésére irányuló nemzeti tervek többségét.

3. Általános következtetések

3.1 Ez az első európai bizottsági jelentés, amelyet az EGSZB az euróövezet jövőbeli bővítése gyakorlati előkészületei tárgyában megvizsgál, bár már a harmadik kibocsátásra váró jelentés, amióta az euróövezet 2002-ben létrejött. Kiemelendő azonban, hogy az euró bevezetését nem szabad úgy tekinteni és kezelni, mint pusztán technikai projektet: inkább jelentős gazdasági, monetáris és szociális következményekkel járó, alapvető változásnak tekintendő.

3.2 Kétségtől eltekintve a tagállamok azok, amelyek felelősek a bevezetési folyamat sikerének biztosításáért. Alá kell ugyanakkor húzni, hogy valamennyi civil szervezet bevonása szükséges, hiszen egyedi érdekcsoportokat képviselnek, és biztosítják a csoportok tevékeny részvételét a fenti folyamatban szerte az országokban, amelyekben az euró bevezetése várható. A jelenlegi bővítés az egyes tagállamokban külön-külön zajlik majd, és nem tizenkettőben egyszerre, mint ahogy az 2002-ben, az euró első bevezetési körénél történt. 2001-ben az EGSZB megállapította, hogy nem csupán számottevő mennyiségű erőforrást mozgósítottak a folyamathoz, hanem az összes érdekelt fél aktívan részt is vett az átállásban, a lakosságot pedig jól felkészítették, és teljes körűen bevonták a folyamatba⁽³⁾. Különösen fontos és valóban sürgős annak biztosítása, hogy ugyanezek a feltételek megvalósuljanak Szlovéniában, mivel az ország kevesebb mint három hónapnyira áll az euró bevezetésétől.

3.3 Közvélemény-kutatások⁽⁴⁾ azt mutatják, hogy valamennyi olyan tagállam közül, amelynek az euróövezetbe való csatlakozása várható, Szlovénia lakossága a leginkább tájékozott az euró tekintetében. A nemzeti és uniós finanszírozással lebonyolított tájékoztató kampány nagymértékben hozzájárult

⁽¹⁾ Valamennyi új tagállam, amely 2004. május 1-jén csatlakozott az EU-hoz – a csatlakozási okmány 4. cikke értelmében – eltéréssel rendelkező tagállam. Svédország 1998 májusában vált eltéréssel rendelkező tagállammá.

⁽²⁾ 2006/495/EK tanácsi határozat és 1086/2006 (EK) tanácsi rendelet, mindkettő 2006. július 11-i keltezéssel.

⁽³⁾ HL C 155., 2001.5.29.

⁽⁴⁾ A harmadik európai bizottsági jelentés melléklete, munkadokumentum, SEC(2006) 785, 25.

ehhez. Aggasztó ugyanakkor, hogy a legutóbbi, 2006 áprilisában az Eurobarométer által végzett közvélemény-kutatás eredménye szerint – az euró tekintetében leginkább szkeptikusnak ítélt tagállamokat is megelőzve – egyúttal a szlovén társadalom a legszkeptikusabb a tekintetben, hogy az euró bevezetése milyen hatást gyakorol majd az inflációra ⁽⁵⁾.

3.4 Az áruk és az (elsősorban az állami szektorban nyújtott) szolgáltatások árának figyelemmel kísérése a bevezetést megelőző hajrában és az azt követő, meghatározott időszakban számottevően elősegítheti a lakosság szkepticizmusának mérséklődését az euró bevezetésének negatív hatásait illetően. Ezáltal az árak indokolatlan növekedésének és a valutaátváltással kapcsolatos „kerekítésnek” az esélye is csökkenne. Az Európai Parlamentnek az euróövezet bővítéséről kibocsátott állásfoglalása ⁽⁶⁾ hasonló problémákra hívja fel a figyelmet.

3.5 A fogyasztói szervezetek és kereskedők közötti önkéntes együttműködés kívánatos, de nem elégséges. Az, hogy az euró bevezetését megelőző időszakban a termékek áráról háromhavonta monitoringjelentést bocsátanak ki, nem tűnik elegendőnek arra, hogy kellően javítsa a lakoságnak az euróbevezetés hatásával kapcsolatos negatív felfogását.

Kelt Brüsszelben, 2006. október 26-án.

4. Egyedi ajánlások

4.1 Az EGSZB azt javasolja, hogy az Európai Bizottság ajánlja, hogy a tagállamok az euró bevezetésére tett előkészületeik során és a szükséges tájékoztató kampányok mellett fordítsanak különös figyelmet annak biztosítására, hogy valamennyi érdekcsoport részt vegyen a folyamatban, civil szervezetek támogatásával. Ennek érdekében a tagállamoknak és az EU-nak pénzügyi erőforrásokat kell biztosítaniuk a különféle érdekcsoportok képzésére és felkészítésére, hogy együtt tudjanak élni és dolgozni tudjanak az új pénznemmel, az euróval.

4.2 Komolyan megfontolandó az állami szektorban nyújtott szolgáltatások árának figyelemmel kísérésére irányuló rendelkezések bevezetése, továbbá az áruk és – általánosságban – a szolgáltatások árváltozásának havi nyomon követése az euró bevezetését megelőző hat hónapon át és legalább egy évig azt követően. A tagállamok így a jövőben elkerülhetnék az euró 2002. évi bevezetésekor, majd az euróövezet további bővítésekor tapasztalt hiányosságokat.

az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság
elnöke

Dimitrios DIMITRIADIS

⁽⁵⁾ Uo. 31.

⁽⁶⁾ Az Európai Parlament állásfoglalása az euróövezet bővítéséről (2006. június 1., 12. pont).